

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Vidéken:
 Egy hóra 1 kor. Egy hóra 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 Negyedévre 4 50

Feladványok:
 Kiadók és lapkiadók:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Armány a koalíció ellen.

György Endre földtehermentesítése.

A kormány katonai programja.

Debreczen, 1905. aug. 22.

Bécsben a király környezetében még mindig az a meggyőződés uralkodik, hogy a koalícióban a király nem bizhat, mert azok a „dinasztia politikájának“ az öszbirodalom eszméjének ellenségei, vagy is egy régi évszázados szóval élve csupa rebellekből áll. Mindezt nem is tagadja a koalíció és épen ezért kitartóan a győzelem biztos tudatával, azon van, hogy a kamarilla átkos hatalmát egyszer és mindenkorra megtörje.

Soha sem tagadta a nemzet, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel küzdeni fognak az öszbirodalmi rögeszme ellen. Az azonban merő rágalom, hogy a koalíció antidinasztikus propagandát csinálna, sőt a napokban megjelent röpiratra Bánffy báró azt jelentette ki, hogy azt magyar érzésű ember nem is csinálhatta, ha pedig magyar ember csinálta, úgy az csak „hazátlan bitang“ lehet.

A kamarilla magyarországi kirendeltségre, az ügyvezető kormányra néhány nappal ezelőtt mikor Fejérváry Ischlba utazott, parancsoltak, hogy az állampénztár tönkretétele árán is (amelyben a kamarilla egyik ócska, régi fegyvere, mely a kassza szerint Magyarországot előbb katolikusok, majd szegénynek, majd végül németeknek tenni és akkor készült szerüleg meg lesz a Habsburgok rég óhajtott vágya az: öszmonarchia) a népet elnyomó kecskevel igyekezzenek a koalíciót elcsúsztatni. Ennek az eszmének a gyümölcse a György Endre földmivelségi törvénynek megalkotása, mely a tervezett akció első lépése. A körrendelet így szól:

„A mezőgazdasági hitel rendezésének, illetve azoknak az intézkedéseknek a foganatosítása alapján a politikai viszonyok megváltoztatásával és a törvényhozás alkotó működésének helyreállításával a mezőgazdaság létezőkéi szempontjából első helyen álló kérdés megoldása lehetséges lesz. Utasítottam ennek folytán az országos központi statisztikai hivatalt,

hogy a közép és nagybirtok (100 tól 1000 holdig, illetőleg 1000 holdon felül) vonatkozó megterhelési adatok gyűjtését sürgősen foganatosítsa. Ezek az adatok kiterjednek a következő részletekre: a birtokos neve, annak állandó lakhelye, honossága, anyanyelve, hűfelekezete, a birtokmivelségi ágak szerinti megoszlása stb. Egyebekben utalok a mellékelt összeírás ivekre, melyeket csatoltan a törvényhatóságoknak megküldök és kérem ezeket gondosan és gyorsan kitölteni s az országos statisztikai hivatalhoz visszazáraztatni.“

Ez nyilván a földtehermentési javaslat előkészítése és szép a minisztertől, hogy atyai gondosságában annyira megy, hogy még a földbirtokosok felekezeteire is kíváncsi. Végre is tudni kell, hogy a mentesítendő birtokos milyen vallású, mert ettől függhet esetleg a kamatláb, vagy a jó isten tudja, hogy mi.

Fejérváry programja.

Az ischli boszorkány konyhában nagyban főznek valamit! A fazékban Fejérváry memorandumát főzik, azonban nem nagyon fog akadni a ki a

Angyalszerelmem.

A „Debreczeni Független Újság“ számára írta: **K. Orbók Attila.**

Angyalszerelmem volt első szerelmem. Most itt ülök deres fővel a porosakták között és olyan jól esik neha elfeledkezni róluk és visszaemlékezni első szerelmemre . . . Régen volt, nagyon régen . . .

En hat éves voltam ő meg öt. Bügöz-dön laktunk. Az én apám kántor az övé meg pap volt. Szomszédok voltunk, ott laktunk a kis fatornyos templom háta mögött a domb oldalán. Soha sem felejttem el azt a napot, amikor az én Erzsikémét megszerettem. Egy harmatos tavaszi reggel volt. Lennt játszottam a kertben a nagy eperfa alatt. Egyszer csak a kerítés mögött fel üti borzas kis fejét az Erzsike.

— Vegyen át a kerítésem édes Lacika! Gondolkoztam, honnét tudja a nevem. Mi az előtt jöttünk a faluba egy hittel és én soh'se találkoztam ez alatt az Erzsikémmel.

Egy pillanatig gondolkozva állottam, aztán hirtelen odaugrottam és izmos kezemmel könnyedén átemeitem a „szeretómet“ és meg hajolva előtte bemutatam magam: Benedek Laczika vagyok.

Jaj, én úgy szeretem az epjet, szólt Erzsike.

Ha jól emlékszem azt mondtam neki, hogy szolgatára állok és fölmasztam az eperfára és megszedtem neki a kalapom eperrel. Amde mikor ereszkedtem alá a fáról, vadonatuj, fehér nadrágom megakadt egy agban és végigrepedt. Az Erzsike elpiytyeredt, de én nem sirtam, úgy gondoltam, hogy az nem fér össze egy felnőttnek a méltóságával. És az Erzsike bámulta az én férfias, hősiességem. Azután nem Laczi, hanem Lászlónak nevezett.

Ettől a naptól fogva szerelmes voltam bele és hogy szerelmemnek valami tanujelét is mutassam, a vajás kenyérem mindig meg feleztem vele. Ettől a naptól fogva mindig együtt lehetett látni bennünket. Együtt mentünk a templomba, együtt játszottunk a nagy

eperfa alatt. Még az iskolába is sokszor eljött velem az én kis szeretóm. Egyszer házassági ígéretet is tettem neki. Fölmentünk a toronyba és mikor elfaradtunk, leültünk szépen egymás mellé egy poros lépcsőre. Beszélgettünk sok mindenről.

Egyszer csak azt kérde tőlem az én kis Erzsike: Szejjet maga eagem László?

Én valami nagyot akartam mondani: Jobban, mint az ides apámat!

Azian halgatunk. Végre az Erzsike törte meg a csendet: Mikor megy maga „fájhoz“? Hat biz én próbálgattam az ujjaimon kiszámitani, de sehogyse ment.

— Én azt nem tudom, de én magát feleségül veszem! — És azzal homlokon csókoltam. Ebben a pillanatban megszólalt a lélekharang. Ugy elszorult a szívem. Apám beteg volt és engem valami sejtélem fogott el.

Az Erzsikével kézen fogva szaladtunk hozzánk. Mikor beléptünk a szobába apám becsukott szemekkel halott sápadtan fektött az ágyban. Az ágy lábánál az Erzsikém

Lithion tartalmu!

Gyógyviz és üdítő ital. Szénsavdus.
Könnyen emészthető!

Szakorvosok, előkelő betegek által, vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazták, illetve használják. Magyarország legelső és élvezeti vizeinek egyike. **A SZULTÁN-forrás.**
 Kútközelisége: **Holénia Béla Eperjes.** — Kapható **Kontsek Géza** urnál Debreczenben

A singléri

Szultán-forrás

Lithion tartalmu!

**húgyoldó és húgyhajtó
 hatásu!**

hatásu! <<<<

darabont kapitány főztjét megegye, vagyis az alábbi program elé pártot nem lehet fogni, így kénytelen lesz a saját főztjét megenni és az ügyvezető-kormány katonai programja gyanánt a következőket hirdetni.

1. A területiális rendszer szigorú keresztülvitele, úgy hogy az okkupációs hadsereg egy részének kivételével, a magyar katonaság mind idehaza volna.

2. A hadkiegészítő kerületek olyan beosztása, hogy minden ezredben a magyarság legyen többségben, ami az összes ezredben a magyar szolgálati és vezényleti nyelvet jelenti. Csak egy tót és egy román ezred volna.

3. A zászló- és czimerkérdés megoldása.

4. Az alsóbb katonai bíróságoknál fakultatív megengedik a magyar nyelv használatát.

5. Magyarországon egy katonai akadémiát és egy hadászati iskolát (Kriegsschule) állítanak fel.

6. A honvédséget ellátják ágyukkal.

7. A katonai terhek eddig megállapított emeléséhez hozzáveendő a haditengerészet újabb szükséglete.

8. A létszám a kívánt maximális magasságra emelendő.

9. Az új véderőtörvény husz évre állapítandó meg.

A program többi része a memorandum részletezve nincs, hanem egyszerűen utalva van arra, hogy az új kormánynak szabad keze volna a gazdasági és belügyek terén s csak rövid külön megemlékezés van a népnevelés magyarosításáról és államosításáról s az általános választói jogról.

édes apja térdelt és imádkozott. Az édes anyám az édes apamra borulva zokogott és mikor meglátott engem, hozzám szaladt az atyam ágyához vezetett és ra mutatott: „Meghalt!”

Nemsokára elköltöztünk a faluból egy nagy városba és én többet nem találkoztam az Erzsike szeretőmmel.

Itt ülök lehorgasz ott deres fejjel a poros akák között. Egyszer csak megnyílik az ajtó és egy öreg, tőpördöt anyóka áll be hozzám. Úgy dereng lelkemben, mintha láttam volna már ezt az arcot, csak hogy akkor más volt, nem ilyen.

— Valami peres ügyem volna — szolt az anyóka — azért jöttem a bíró urhoz. Fejér Erzsébet a nevem. Bűgözdí vagyok kérem.

Mivé lettünk édes kis Erzsike szeretőm . . .

Mint esetlegesen teljesíthető óhajások — amennyiben a korona ezeket nem ellenezné — fel vannak emelve: a dualizmus kifejezésre juttatása a külügyi képviselőtestületben és a közös pénzügyminisztériumnak Budapestre való áthelyezése.

Külföldi hírek.

Németország külpolitikája.

Újabb lépéseket nem tettek a béktülésre.

Tegnap Witte is, Komura is utasítást várta a további tárgyalásokra vonatkozólag és mindketten otthon maradtak.

Witte megegyezte azt a hírt, hogy Roosevelt elnök azt javasolta, hogy a fűgőben lévő vitás pontok eldöntésére választott bíróságot küldjenek ki.

Roosevelt a mikádónál.

A Times czáfolatával szemben erősen tartja magát az a hír, hogy az elnök közvetlenül összeköttetésbe lépett a mikádóval.

Németország külpolitikai helyzete.

Németország bel- és külpolitikai helyzetének rosszabbodásáról panaszok német politikai körökben. Hivatkoznak a német és porosz kölcsönök feltűnő hanyatlására, mint amely azt bizonyítja, hogy a tőzsde rosszabbodás hatása alatt áll. E panaszok között az a nézet, hogy nem egyes esetről van szó, mely különös intézkedésre hívna fel az arra illetékesek figyelmét, hanem rámutatnak az okok egész sorozatára, amelyeknek összműködése teremtette meg a mai kedvezőtlen helyzetet.

A debreczeni utcák állapota.

Az utcák öntözése nem divat.

Árok is van, gödör is van.

Augusztus 22.

Aki árkot és gödröt akar egyszerre és egy helyen látni, az még ha a másik világ részben lakik is, eljön a kálvinista Rómanak ezt a nevezetes éget megsejmelni. Mert ki látott még olyan csodát, hogy az árkokat és gödröket, gyalogjáróknak nevezze el a halóság. Azt elhiszük, hogy azok valaha cement járdák voltak, mert a törmelék arra engednek következtetni, de hogy azok ma utcák gyanánt használhatók lennének, senki sem fogja állítani.

Ha az ember a város egyedüli főutcáját elhagyja és elsőrangu forgalmi utcákba akar menni, úgy nagyon jól teszi, ha gondos családapa módjára életét baleset elől biztosítja, de az elővigyázók még ezzel sem elégednek meg, hanem előbb a közjegyzőhöz mennek és végrendeletet csináltatnak, mielőtt a mellékutakat felkeresik.

Ha a város legforgalmasabb utainak ilyen a képe, akkor elképzelhetjük, milyenek lehetnek a külvárosok utai, ahol az árok mentén vigan tenyészik a bakteriumok minden faja és ember legyen a talpán, aki minden ájulási roham nélkül ki tudja állani.

Most nyáron az utak legalább nappal nem veszélyesek, mert a gödröket és árkokat láthatjuk, hanem télen istenkiszorítás azokban az utcákban járni.

Más városbeli lakosnak hiába panasználunk el, hogy Debreczenben az utcák öntözése ismeretlen földi jók közé tartozik, azon egyszerű oknál fogva, mert ennek hitel nem adna. Pedig sajna, így van. A város óriási vagyonából és a 36% ot kitevő köz-költségből mindenre jut, csak az utcák jókban tartására, a polgárok egészségének megővését célzó intézkedésekre és a víz-mizériák megszüntetésére nem. Mindezeket feltétlenül sürgősen segíteni kell. Fordíthatna a tanács és az egészségügyi bizottság több figyelmet a közisztaságra, különösen most ebben a kóros időszakban.

Barangoló.

Egyházak és iskolák.

Egy év Debreczen iskoláiban.

Az értesítők nyomán.

Ezt megtehetné volna a másik két intézet is. A keresk. iskolánál ez még égetőbben szükséges, mert mint már mondtam, nagyszabású, plane idegenbe való kirándulásokra szükség nincs, hanem rövid — mint a min. rendelet mondja legfeljebb 5—10 napra terjedhet, egy egy isk. kivandorlás s ha külső országba tör. ének, egyenesen csak a miniszter engedelmével eshetik meg. Itt még sajnálkozva kell megemlítenem, hogy leány iskoláink e tekintetben nem mozognak, még a város nevezetességeit sem nézik meg az egyes osztályokkal sem, mert tan csak nem nevezhetjük iskolai kirándulásnak, midőn a Svetits-intézet bentlakói igazgató urnak vezetésével meglelt megnézik a vásár látványosságait. No de ez is valami, a többi intézetek még ennyit sem néznek meg. Vagy tán a leánynevelésnek nincs is szemléltetésre szüksége.

Egy szóval itt meg hiányosság vagy. Pedig hogy mily fontos dolog ez, és mily körültekintéssel kellene eljárni mutatja a következő intézet az említett rendeletről, a mely egyszersmind utbaigazítást adna az egyes tanárak oknak, hogy ezt a fontos ügyet helyes módszerbe tereljék.

Mindegyik tanintézet tanári kara több évre általános tervezetet készít, amelyben . . . megjelöli a tanulmányi kirándulásoknak azt a körét, amelyet a helyi körülmények figyelembevételével az illető iskolára nézve a legfontosabbnak tart. — Így természetesen hasznos volna ez az intézmény, s a növendékek tudására, látókörére óriási hatása. Mutatták ezt azon bátor barangolók, a melyeket a reáliskola növendékei eszközöltek.

Még egy kérdést? A helyi iskolák igazgatói felhívást bocsátottak ki a diákok földi konviktusa érdekében. Magán értesüléseim szerint mentek innen diákok fardőre, de az értesítők erről nem szólnak. Pedig ez fontos kérdés. Még most a kísérlet utjain halad, de már a virágölgyi konviktus eredményeiről, tanulságairól számol az „Egyetértés” vasárnapi (aug. 18.) számában, még pedig szép jövőt jósolva.

S ha ez így bevált, Debreczenre nézve nem volna érdek nélküli, ha az ide való intézetek a maguk körében tudná-

Uj vasöntőde és géplakatosság

DEBRECZEN, Hortobágy malommal szemben.

Kész borsajtók és kutszivattyúk, vagy egyes részei, szecska és répavágók, cservágók, ekék, vető gépek s minden egyéb gazdasági gépek és eszközök javítását és újítását jutányos árért pontosan és gyorsan készítenk. Továbbá szén tüzelésű kályhák égett betetek és egyes részeit ujoan megőntjük és mindenféle öntött vasrészeket bármikor öntünk.

Fái és Bozsik.

nek ilyen fürdői konviklust létrehozni. Mert a fentebbi cikknek ép az a legnagyobb kifogása, — különösen fejezelmzés szempontjából — hogy „a mindennapi megszokott fegyverm lazulásával, idáig helyen, más-más szellemű intézetből összekötve, hamar vérszemét kap a kamasz s próbára teszi... az új intézményt is. Ezt pedig egy helyről, egy városból jött növendékek közt könnyebb dolog, s az iskolának is érdeke, hogy növendéke a vakációban ne hozzon reá szegényt, vagy ne döntse le egy vagy több év nevelésének eredményeit.

Ez utvan már csak ama régi „mens sana in corpore sano“ elv alapjára tartozik az oktatáshoz, inkább az iskolák másik feladatának, a nevelésnek, a jellemképzésnek szolgálatában áll.

E tekintetben is megfeleltek iskoláink a várakozásnak. Mi iskoláink is ápolták a nemzeti idealizmust az ifjak szívében, hogy azt bevessék ott és megőrizték a jövő számára. Minden intézet megülte nemzeti ünnepeinket és azon volt, hogy mindenütt önzetlenül és lelkesedéssel igyekeztek a hazának derék, nemes és felelősségteljes polgárokat nevelni, akik nemcsak ajkukon viselik a haza nevét, de élni s ha kell halni is meg tudnak érte.

(Folytatjuk.)

Mikor tanítanak az óvodában?

Az ispotályi ev. ref. kisdudó óvodában a beiratások ma már megkezdődtek. A beiratáskor a gyermekek keresztelési jegyét és himnusz oltási bizonylatát be kell mutatni.

A kollégium új telkei. A debreczeni főiskola mostanában két nagy telket vásárolt Péterfia elején. Könyves Tóth Antal örökösétől az egyháztéri 11. sz. öreg emeletes házat 76 ezer, Szilágyi Péter testvérektől pedig a péterfiai 5-dik számú földszintes házat 56 ezer koronáért a gazdasági tanács megvette. Most már ezen a helyen a Margitai és Dobrei féle házakkal együtt négy háza van közvetlen egymás szomszédságában, több mint kétezer négyszögölnyi telekkel a kollégiumnak. Itt fogják felépíteni a főgimnázium új palotáját, melynek tervei is készen vannak már s amelyre nagyobb összegű államségélyt kap a főiskola fenntartó testülete: a tiszántúli ev. ref. egyházkerület.

Vérengző katonatisztek.

Karddal akarták elnyomni az igazságot.

Összeszúrták a szerkesztőt.

Távirati tudósítás.

Kassa, augusztus 22.

Hihetetlennek látszó dolog történt Kassán, mely hasonló azon katonai brutalitáshoz, melyet évekkor ezelőtt Bartha Miklós, a kolozsvári „Ellenzék“ akkori szerkesztője ellen követtek el katonatisztek. A „Kassai Hírlap“ szerkesztője, Seres Imre jeles poéta, akinek Odyssea Paródiája évekkor ezelőtt az irodalomban nagy föltűnést keltett, megírta lapjában, hogy a gyakorlaton egy Rosenfeld Henrik nevű önkéntes „Habtacht“ helyett magyarul „vigyázz!“-t vezényelt, a miért hadnagya, Bodics Károly va-raverette. Semmi egyéb kommentárt nem fűzött hozzá. Ma délelőtt megjelentek a szerkesztőségben Bodics Károly és Szartorisz Géza hadnagyok. Rövid szóváltás után, melyben ráförmedtek Seresre, hogy merészelte kiírni a dolgot, mindketten kardot rántottak és összekaszabolták a szerkesztőt.

Seres Imre revolvere után kapott, de a csapások alatt vértől borítva összeesett és a földön fejtengve elsütötte revolverét. A golyó azonban nem tett kárt, megakadt az egyik tiszt kardjában. A nagy zajra berohant

a lap metteurje és rávetette magát a tisztekre, erre az egyik tiszt minden gondolkodás nélkül hasba szurta. Ezek után a tisztok sietve elakartak távozni, odakünn azonban nagy tömeg verődött össze, melyben a véres kardú tisztok megjelentek és kocsiba üttek, dühösen közeledett feléjük. Egy amerikai ember izgató beszédet mondott, melynek hatása alatt a tömeg megrohanta a kocsit és felborította. A rendőrség vétele védelmébe a tisztokat és megmentette a tömeg dühétől.

Érdekes, hogy telefonáltak a katonai parancsnoksághoz is, tudatván a fővártával, hogy tisztok véres garázdálkodást visznek véghez, de a várta azt felelte, semmi közönsincs hozzá.

Kassán óriási a fölháborodás. Népgyűlést fognak tartani az eset dolgában. Az eset a tisztekre annál szegényteljesebb, mert az a látszata van, hogy Seres nem merték provokálni. Seres ugyanis kitűnő vívó, kinek már több párbaja volt, amiről nyilván Kassán is tudnak.

Vármegyénk és vidéke.

Gondoskodnak a szegényekről.

Rásó Gyula alárendelt hatóságaihoz rendeletet intézett. E rendelkezésben felhívja a hatóságokat, hogy a szegény gazdasági munkásokról idejében gondoskodjanak. Figyelmeztette őket, hogy az élelmi szereket jó előre szerezzék be, nehogy a legutolsó időben kapkodjanak.

A nagyváradai tábla új elnöke.

Sávele Kálmán hétfőn délelőtt vette át a nagyváradai kir. itélőtábla vezetését. A tábla tanácsülésén, melynek egyetlen tárgya az eskütétel volt, 9 órakor délelőtt diszmagvarban jelent meg az új elnök és szép székfoglaló beszéddel elfoglalta új állását.

Városi közgyűlés.

A csolnakázó-tó kitisztítása.

A drágasági pótlékot megszavasták.

— Saját tudósítónktól. —

Augusztus 22.

Aki azt hitte, hogy ma kánikulába illő közgyűlés lesz, az alaposan csalódott. A városi parlament szónokai egytől-egyig dikciózáltak ma. Nagyobb vihart idézett elő a csolnakázó-tó bérbeadásának ügye Amikor ezt vagy másfél óra hosszú idő alatt letárgyalták, akkor jött csak a nagy ágyú: az árlejtések ügye. Az ülésteremben minden szónokolni akart, ki ellene, ki mellette, végre aztán szépen kiegyeztek. A tanács egyik javaslatát elvetették, a másikat megkárpozták, nehogy megharagudják, elfogadták. Még az „Arany Bika“ ügye keltett egy kis vitát, a vége azonban az lett, hogy Németh Andrásékát kötelezték a fizetésre.

Az ülés lefolyásáról munkatársunk a következőket jelenti:

Domahidy Elemér főispán üdvözlő a szép számban megjelent törvényhatósági bizottsági tagokat. A rendkívüli közgyűlésre kitűzött ügyek tárgyalását elrendeli.

A házi ezred lövölde ügye.

Dr. Tóth Emil aljegyző, előadó előterjesztette a m. kir. debreczeni 3-ik honvéd gyalogezred átiratát, amelyben a házi lövölde céljaira 316 négyszögöl libakorti föld átengedését kéri. A tanács kizárólagos utján óhajta a területet megszerezni.

A tulajdonosokkal négyszögölenként tíz koronában állapodott meg a tanács.

A közgyűlés az előadó javaslatát egyhangulag elfogadta.

A csolnakázó tó bérbeadása.

Király Gyula tanácsnok a csolnakázó tó bérbeadására tett előterjesztést.

Szabó Sándor évi 100 kor. bért ajánlott fel, 12 évi időtartamra és hajlandó a tó fenekét kikotortatni, abban kellő mennyiségű vizet ofképpen bevezettetni, hogy abban csolnakázni lehessen. Ezenkívül kötelezi magát, hogy a tó partjára egy pavillont építtet, ahol italokat fog a szórakozást kereső közönségnek kiszolgáltatni. A tanács ezen ajánlatot azzal a hozzáadással fogadta el, hogy a városnak jogában áll minden évben a szerződést felmondani és a területet visszavenni, azonban méltányos kárpótlást tartozik fizetni a bérlőnek.

Márk Endre határozottan ellenzi, hogy a szerződés ilyen értelemben Szabóval megköttesék. A városnak rövid időn belül szüksége lehet a területre és a tanács javaslata szerint mi bizonyos összeget tartoznánk ebben az esetben a bérlőnek megteríteni.

Kovács József polgármester azt nem kívánhatja a város, hogy ha egy bérlője érdekes b. rendezést létesít, hogy arról a szerződés lejártá előtt minden rekompensáció nélkül lemondjon.

Dr. Tüdös János, a méltányosság szó helyett a szerződés szövegébe „becsárt“ kíván beletenni.

Kovács József a tanács eredeti javaslata mellett foglal állást, mert ha a tizedik évben lesz a területre szükségünk nem fogjuk a becsárt megfizetni, hanem csak egy bizonyos méltányos összeget, az elmaradt két évi haszonért.

Király Gyula ismételt felszólal és azzal igyekszik megnyugtatni a közgyűlést, hogy a m. kir. államvasutaknak lesz erre a területre szüksége és így a városnak semmi esetre sem kell a bérlőnek kárpótlást fizetni, mert a M. Á. V. megfizeti.

Juhász Ignác, előbb szeretne a M. Á. V.-al megállapodni, azon esetre ha az a földet átveszi, hogy a bérlőt mindenestre kárpótlóni fogja.

Márk Endre ismételt felszólalásában arra kéri a közgyűlést, hogy csak egy évre kössön a bérlővel szerződést, amelyet minden évben meghosszabbíthat.

Az elnök főispán első sorban a tanács javaslatát bocsátja szavazás alá, amelyet a közgyűlés nagy többséggel elfogadott.

Varga Károly tb. tanácsnok a városi gyalogrendőrök, 100 as kézbesítő rendőrök, napidíjas hajduk, mázsamesterek és szolgáló és külsőségi utkaparok, továbbá a mértékhiitelesítő hivatali szolgáló részére tekintettel a nagy drágaságra egy évi időtartamra havi tíz korona drágasági pótlékot kér a közgyűléstől. Ez 18 720 K több kiadást jelent, amelynek 5—12 részét a folyó évi tartalék alaphól, a fennmaradó 7—12 részét pedig a jövő évi költségvetés terhére kéri megszavazni.

A tárgyhöz senki sem szólott hozzá, és így a főispán egyhangulag elfogadottnak jelentette ki.

A városi papírszállítás.

Oláh Károly tanácsnok az akta hazamázára növekedett városi papírszállítás ügyét referálta. A városnak éveken keresztül az Első Magyar Papír ipar r. t. szállította a papírneműket.

A Hegedüs és Sándor cég az eddigi egységárakból első ajánlatában 2% engedményt a városi nyomdának évi 5000 korona megrendelést, vagy ennek elmaradása esetén minden ezer korona után 250 korona vinkulomot ajánlott megfizetni. Ugyanezen

jeszteni dalban. Ime most is, az emlékeztetés aug. 24 én azon fáradozik, hogy a közönségnek élvezetes estélyt nyújtson, melyen Debreczen város polgárai és polgárnői — mint egy kedves családi kör — egygyé tömörülve, kedélyesen beszélgethetnek a hazasorsra felől s gyönyörködhetnek a szép hazafias és magyar dalokban. Jöjjetek azért nagy számmal emlékezni, Kossuth szellemének áldozni és szórakozni! Műsor: 1. Ünnepi beszéd. Tartja Bacsó Dezső. 2. Kossuth dal Gaál F. től. 3. Honfi dal id. Ábrányi K. től. 4. Borsdal Abi.-től. 5. Kossuth-induló.

Százások, melyeknek nincs gazdájuk. Ilyen sem mindennap történik. Két darab valóságos, ropogós százás bankőről van szó, amelyek senkinek sem kellene. Akinek küldik nem fogadja el. Aki küldte, az — nem mer értük jelentkezni.

Történetük pedig az, hogy a kereskedelmi és iparkamara egyik tisztviselőjének asztalán 200 koronát feledtek, meg egy információt.

Az ekként meginformált kamara pedig a pénzt, melyet magának nem tekint, érte pedig senki sem jön, mint gazdátlan pénzt megosztotta az iparosok és a kereskedők rokkantjait segélyező alapok közt és átadta a debreczeni ipartestületnek és kereskedő társulatnak e rendeltetéssel.

Diszlövészet a polgári lövöldében. A polgári lövöldében szent István napján díjas lövészet volt. Mint legjobb lövők díjakat nyertek Fürst Ödön legtöbb körrel és Torma Lajos. Folyó évi szeptember 2-án és 3-án a díjlövészet egész nap fog tartani s ez alkalommal díszített érmeket is osztanak ki.

Ismét váltóhamisítás. Az ijesztő módon felcsigázott piaci árak, a türethetetlen drágaság és az ezzel szemben tapasztalható rosszabbnak már nem is képzelhető kereseti viszonyok ugyszólván a bűn utjára kergetik a szerencsétlen gyöngéd lelkűeket. Ebben keveset lehet a váltóhamisítások veszedelmes terjedése is. Alig mulik el nap, hogy ilyen esetek elő ne fordulnának. A legutóbbi panaszos Harangi Bálint újföldi lakos. Ugyanis nevét egy 90 korona értékű váltóra ráírták s azt le is számitolták. A pénzen — mint ezt a panaszos állítja — a másik két aláíró megosztott. A váltó kedden lejárt, de annak rendezésére senki sem gondolt. Így jött aztán reá Harangi a hamisításra. A váltó ugyanis megóvatoltatván, e körülményről értesítették. Ijeddve ment a közjegyzőhöz, hogy neki sem nem volt soha váltója, sem senkinek alá nem írt. A rendőrség az ügyiratokat áttette a királyi ügyészséghez.

Utra kelt a más pénzével. Balogh Ferenczné Tizenhárom város utca 26. sz. a lakosnő kedden bepanaszolta Molnár Pál hetesét, aki állítólag 12 koronáját elulajdonított és azzal elépett. Az eljárás folyamatban van.

Botrányos verekedés a főtéren czímen hírt adtunk arról a vásárnap rontó késeletről, mely a Debreczen sörcsarnokában történt s amelynek okozói és rögtönzői Szabó András és társai kömives segédek voltak. Ma

a vendéglős a verekedésről szóló adatok kiegészítéseképpen benyújtotta panaszát a rendőrségre, amely szerint a verekedések a vendéglő belső berendezésében 50 korona kárt okoztak. E bejelentés terhelő adatul fog szolgálni.

Iskolaszék ülés. Szeptember hó 7-én d. u. 4 órakor a beiratások befejezése után a városi iskolaszék ülést tart.

Köszönetnyilvánítás. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara birtokába jutott s ott gazdátlanok tekintett 100 (Egyszáz) koronát társulatunk menház és segélyalapja javára volt kegyes adományozni. Ezen összeg vételét hálás köszönettel nyugtatjuk. A kereskedő társulat nevében: Feenyéri Zádor Lajos kir. tan. elnök, Kovács Mihály pénztáros.

Szerencsétlenség a gyakorlóterén. Kedden délután a huszárok gyakorló terén egyik honvéd közhuszár rosszul lett és lebukott a lóról. Kocsin szállították be a honvédhuszár lak-tanyába.

Esküvő. Nagy Jakab helybeli tekintélyes sertéskereskedő fia Nagy Sándor szeptember 5-én tartja esküvőjét Kanitz Fanyka, Kanitz Dezső egri előkelő kereskedő leányának az egri izraelita templomban. A jó barátok és ismerősök szerencse kívánatai fűződnek a szerelemből fakadt frigyhez.

Leesett a bogjártól. Katona András két éves kis fiúcska felmászott a tanyán levő szalmabogjára, ahonnan leesett és súlyosan megsebesült. A körkötben ápolják.

Debreczeni birtok változások. Lusztig Mór és neje Glück Mariska veszik a debreczeni 8182. sz. tjkvben foglalt 116 négyzetögl homokkerti szőlőt Csolánczy Páltól 2000 kor. — László János és neje Tóth Julianna veszi a debreczeni 1108. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt 6 hold 1026 négyzetögl ujosztási földet Püspöki Lajos és ne-jétől 6000 kor. Frank Gáspár és neje Helfersohn Mariska veszik a debreczeni 2795. sz. tjkvben foglalt Török Bálint u. 22. sz. házat Varga Zsuzsánna Vedres Gáborné és társaitól 6000 kor. — Kalhi Sándor és neje Szabó Zsuzsánna veszik a debrecz. puszt. a Halapi 186. sz. tjkvben foglalt 8 h. 1507 négyzet ögl kaszát Goda Sándor és neje Nagy Borbálától 3575 kor. 50 fill. — Dr. Brunner Lajos és neje Koppen Gabi veszik a debreczeni 8501. sz. tjkvben foglalt 21 hold 444 négyzet ögl ujosztási földet dr. Kenézy Gyula és neje Bárony Lujzától 25000 kor. — Kis Gábor és neje Czehe Eszter veszik a debreczeni 8021 sz. tjkvben foglalt 140 négyzet ögl házhe-lyet Nagy Józseftől 375 kor.

Halálozás. Meghaltak: Fogarasi Mária év. ref. 16 hónapos, Vásári Mihály év. ref. 75 éves, Szilágyi József év. ref. 47 éves, Körtvélyesi Vilma r. kath. 5 hónapos.

Találtatott bizonyos összegű pénz, igazolt tulajdonosa átvetheti a II. ik kerületi rendőrkapitányságnál.

Arany Bika mulató. Az orfeum előreláthatólag igen szépen fogja befejezni idényét. A mulatót esténként nagy közönség látogatja és ezt az izlésesen összeállított műsornak köszönheti. Grunau komikus kiváló sympathiának örvend, műsorának tréfás kuplén sokat mulat a közönség. A bohózat e sikerének oroszlanrésze Grunaué. Berényi egy inas játszik igen ügyesen, Német Terike a komikáné pedig ügyesen alakít egy zsidó asszonyt. A mű ornat egy érdemes száma a Wandrey (Várady) lövéreké, kik csinos ar-czukkal és ügyes tánczokkal hatnak a közönségre.

x **Használd a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Gross Nagy Ferencz gyógy-szerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu gyógyszerár.

TÁVIRATOK.

A nemzet védelmezi a Házát.

Budapest, augusztus 22. Ellen-zéki körökben napok óta, arról tanács-koznak, hogy a szövetségelt ellenzék miképen védekezék a nemzetközi szocziálisták ellen, ha azok szeptember hó 15-én a Ház elé vonulnak és a parlamentet forradalmi fenyegetéssel kényszeríteni akarják arra hogy az áltá-lános választói jogot megszavazza. Biztos forrásból arról értesülünk, hogy az ellenzéknek az a terve, hogy a hazafias községekhez és városokhoz felhívást intéz, amelyben felhívja őket, hogy minél nagyobb számban jöjjenek fel szeptember 15-én és a szocziatis-ták ellen védjék meg a parlamentet. Ezt az intézkedést azzal indokolják, hogy könnyen megtörténhetik, hogy a rendőrség a szocziálistákkal Kristóffy barátjaival egy követ fog fujni és így a nemzetköziesek támadásai ellen a parlament és a népszabadságért küzdő képviselők nem lesznek megvédve.

A császár miniszterei Ischlben.

Ischl, aug. 2. A király, aki ma hajnalban vadászaton volt, visszatérése után 10 órától fogva a következő személységeket fogadta ebben a sorrendben: Pitreich közös hadügyminisztert, Fejérváry Géza báró magyar miniszterelnököt, Gautsch báró osztrák miniszterelnököt és Goluchowski gróf közös hadügyminisztert. A kihallgatások déli 12 óra utánig tartottak. Burián báró közös pénzügyminiszter is ideérkezett. Délutánra Kosel dr. osztrák pénzügy-miniszter érkezése is jelezve van, aki az Erzsébet-szállóban szobát rendelt. Fejérváry Géza báró miniszterelnök tudvalevőleg a pénzügyi tárczát is kezelve, délután a két miniszterelnök, a két pénzügyminiszter és az összes közös miniszterek Ischlben lesznek, hogy azonban közös miniszteri érte-kezletre kerülni fog-e a sor, az még kétséges.

Fejérváry a királynál.

Ischl, augusztus 22. A király pon-tosan egy órakor fogadta Fejérváry ügyvezető miniszterelnököt. Ha a ki-szívargó híreknek hinni lehet, ugy a keddi tanácskozásnak óriási jelentő-sége van, mert állítólag Fejérváry a királyt rá akarja bírni, hogy a törvény-hatóságok ellen a legerősebb eszközök igénybevételét engedje meg. Egy más verzió szerint a Házát már néhány nap mulva felfogják oszlatni. Abban a naiv hitben ringatódnak, hogy a választói jog hangoztatásával sikerül a nemzetet elbolondítani és a koalíció parlamenti uralmát megbuktatni. Vagyis a dara-bont kapitány azt hiszi hogy a szabad-elvű párt még egyszer uralomra kerül.

Ki a berlini röpirat szerzője.

Budapest, augusztus 22. A darabontok titkos szövetségese „Az ujság” a napokban megvádolta Weisz Julián tisztes budapesti publicistát, hogy a Berlinben készült és a királyi ház trónfosztásáért küzdő röpiratot ő írta. Ezzel szemben a gyanúsított ujságíró a legvehemensebbül visszautasította „Az Ujság” rágalmaival és sajtópörről indított ellene. A lap rosszhiszeműségét csak növeli, hogy a tiltakozás után is fentartotta álláspontját, sőt értelmi szerzőül egyesesen gróf Apponyi Albertet gyanúsította. Ma kisült, hogy ez is csak a darabontok manipulációja, amelynek az a célja, hogy Apponyit az udvar előtt befeketítsék, mert a röpirat szerzője magyar ember. Azonban *semmiféle összeköttetésben nem áll a koalícióval.*

Szivákék értekezlete.

Budapest, augusztus 22. Kedden este a Pannoniában Szivák Imre és társai értekezletet tartottak. Ezen kilenczen jelentek meg, akik állítólag elhatározták, hogy még a pártkonferencia előtt kilépnek a szabadelvűpártból. Értekezletükről komünikét nem adtak ki. A szabadelvűpárt holnap tartandó pártkonferenciáján Szivák Imre, Dániel Ernő és Issekutz Győző indítványt terjesztenek elő. Hír szerint Sándor Pál is indítványt ad elő. Hogy minőt, azt bizalmas politikai barátain kívül senki sem tudja.

Nem lesz béke.

Pétevár, augusztus 22. Táviratba jelentettük, hogy a japánok a harcot csak akkor képesek folytatni, ha újabb kölcsönt kaphatnak. A kölcsönt azonban csak akkor kapná meg, ha az orosz hajlandó volna hadikárpótlást fizetni. Az oroszok ezt azonban tenni nem hajlandók. A háború kérdése ezek szerint bonyolultabbá válik, mert költségek nélkül háboruszkodni nem lehet. Ma a császár a japánok követeléseit visszautasította. Béke megbízottak megbízásukat letették. A béketárgyalások tehát egyelőre megszűntek.

Letartóztatások az alkotmány kihirdetésénél.

Pétevár, augusztus 22. Az alkotmány kihirdetése előtt nagyobb szabású zavargások voltak. Emiatt több letartóztatás történt. A letartóztatások szenzációs jellegűek. Közöttük van Svanov tanár is, kinek letartóztatása miatt orosz honban óriási az elkeseredés.

Kifosztott főpapi lak.**Elemelt főpapi jelvények.****Hajszja a tolvaj után,**

— Saját tudósítónktól. —

Szeged augusztus 22.

Az egymásra következett rossz gazdasági évek megteremtették hazánkban a rossz megélhetési viszonyokat. Lebecsültették a

gondos, munkálkodás értékét. Helyébe lépett a szegénység, a nyomor. Lassanként kezd vissza állni az a régi betyár világ, amikor még a saját lakásában sem volt biztos az ember élete. Amikor még ott sem volt bizonyos az, hogy az elhelyezett s nehez kezeset árán szerzett érték cikkekhez senki sem férhet. Kezd beállni a rabló világ. Betörések s ehhez hasonló gaztettek napirenden vannak.

Ilyen nagyobb szabású betörést fedezett fel kedden Jászay Géza szegedi apát lakásában. Kellémetlen meglepetései voltak. Féltekényen őrzött főpapi jelvényei, ékszerai tűntek el. Hüledezve látta, hogy azoknak már csak hült helye van.

Rögtön jelentést tett tehát a szegedi rendőrkapitánynak aki a helyszínén megjelent s a foganatosított vizsgálat alkalmával a következő tárgyak ellopását állapította meg: 1 drb. főpapi nyakláncz egy tömör arany keresztel 500 korona értékben, egy főpapi gyűrű közepén smaragd kövel, amely brilliánt kövekkel van körítve. Értéke 400 korona. Kettős fedelű arany óra 100 korona értékben. Ennek ismertető jele az, hogy az egyik fedele leván törve.

A tárgyakról a szegedi rendőrség azonnal leírást vett fel s azt Magyarország összes rendőrségeivel közölte. Többek között a Debreczenivel is. A rendőrség intézkedett arra nézve is hogy a lopott tárgyak ne legyenek elzalogosíthatók, ugyanazért a tárgyak pontos leírását ide is megküldötte.

Késelések egy koronáért.**Szurkáló katona.****Verekedő legények.****Véres lóvásárlás.**

Saját tudósítónktól.

Debreczen, augusztus 22.

A féke vesztett emberi indulat nagyon sok meggondolatlan lépésnek, sok szerencsétlenségnek volt már az okozója. Nyílt utcái verekedések katonai legénykedések mind és mind ilyen alappal bírnak. Ezek természetesen annál hevesebb természetűek, mennél szomorubbak a küzdőfelek viszonyai. Akkor plane veszedelmes, ha pénz is forog kérdésben. Ilyenféle körülmények között játszódott le kedden délelőtt egy óriási verekedés a baromvásártéren. Ennek részleteiről a következő információt kaptuk:

Gulyás József honvédegyalozred-beli póttartalékos, egykei fiatal legény szülei megbízásából rokonával B. Domány Gáborral kedden reggel kiment a lóvásárba, hogy ott lovat vásároljon. A sok közül talált is egy alkalmasat s azt a lótulajdonosánál Nagy Gáborné mikespércsi asszonynál felpénzelte és a felpénz összeget csak úgy katonásan szabta meg, egy koronát adott. Aztán még tovább mentek s nézegetik a lovakat. Végre is a letartott lónál jobbra találtak. Oda mentek tehát Nagy Gábornéhoz s itt kijelentették, hogy nincs már szükség a lóra s követelték, hogy a felpénzül adott koronát is adja vissza az asszony. Nagy Gáborné azonban nem adta vissza a pénzt, hanem magánál

tartotta. Erre gorombáskodni kezdett a két vásárló legény. Mikor látták, hogy ez sem használ, B. Domány Gábor dübe borult s az asszonynak rontva, azt agyba, föbe verte, ugyannyira, hogy orrán, száján vérezni kezdett. Az ottlevők többnyire Nagy Gáborné falujába Mikespércsre való lakosok felháborodva néztek a brutális legényeket és felháborodásuknak megfelelő módon és szavakkal kifejezést is adtak. De a vitéz katonára Gulyás József és rokona B. Domány Gábor nem azok az emberek közül valók akik csak úgy meghunyászkodva elhallgatnák a szitkokat. Visszamondtak mindent.

Szó szót követett. Végre is Gulyás József kikapta bajonetjét és a hozzá legközelebb álló Kovács Imrere rontott s a száján és homlokán súlyos sebet ejtett. A vérlátása felizgatta a mikespércsi daliás legényeket s attól elvakulva, társuknak segítségére siettek. Voltak vagy heten és pedig Fiák József, Kiss Péter, Hentes Bálint, Rácz Imre, Kovács József, Gellért János és Horváth Lajos. — Teljes erejükből Gulyásra vetették magukat. Vitéz katonánk azonban nem hagyta el bátorsága és ereje. Bajonetjével tovább szurkált. És Fiák Józsefet karján súlyosan megsebesítette. Eközben társa B. Domány Gábor elmenekült.

Ez Gulyást nem ijesztette meg, hanem tovább küzdött. Ő maga is megsebesült, egyik legény kése kettévágta száját. Hogy ez kinek a késelése volt, nem lehetett eddig megállapítani. A verekedésből legsúlyosabban megsérült: Kovács Imrét K. Szalay Béla vette gyógykezelés alá. Gulyás József pedig a barakban piheni fáradalmait. Gulyásnak a sérülése szintén igen súlyos, sebeit be kellett varrni.

A veszekedés hírére a csendőrség azonnal kiküldött egy járőrt, akinek sikerült is befogni a verekedők nagy részét, de közülök igen sokan, sérülésekkel együtt, elmenekültek. Az elmenekültek után tovább kutatnak.

Ejjeli hírek.

— **Japánok Siófokon.** Morija Gemjiss japán külügyminiszteri főtisztviselő Tokióból magyar orvos a ajánlatára távol hazájától a Balaton fürdő használatát végett Siófokra érkezett. A magyar ember lángoló hazaszeretetének, mely a messze távolban csak nővőben van, egy gyönyörű megnyilatkozása ez az orvosi cselekedet, mely annyival inkább érdemel felemlítést, mivel Morija szerint orvosa már több más japánt birt arra, hogy főleg Karlsbad után a Balatont keressék fel.

— **Gyilkos merénylet az utcán.** Az éjszaka Budapesten a Konti-utcában egy munkás megszólította Szekeres Jánosné született Fenik Antónia 31 éves rendőri felügyelet alá nő, akivel összevesszett. Az ismeretlen férfi kést rántott és hasba szurta az asszonyt, azután elmenekült.

— **Elfogott szökött katona.** Tegnap Ó-Budán letartóztatott egy részeg napszámot, aki az utcákon nagy botrányt csapott. A kapitányságon megállapították,

hogyan elfogott ember Schlosser Ferencz napszámos, aki az első honvédegyalozgóról től megszökött.

Elfogott tolvaj. A múlt héten történt, hogy Jung Antal nagymarosi születésű 33 éves kőművessegéd özv. Hujber Istváné Budapest Szondy-utca 62. számú lakásából egy női arany lánczot és 6000 koronáról szóló takarékpénztári könyvet ellopott. A tolvajt ma a budapesti főkapitány-ság megkeresésére Esztergomban elfogták.

Eltűntek. A budapesti rendőrségen kedden következők eltűnését jelentették be: Tóth András szigetmonostori születésű 28 éves lakatos (akott Ujpest Attila-u. 5.) Holtsi Zoltán nádmezővárosi helyi szül. 16 éves bádgos tanonc (Arany János u. 22.) Mellner Ferencz vámosmiskolci szül. 11 éves tanuló (Nagytemplom-u. 23.) Oroszi Mihály budafoki születésű 25 éves szabó (Kerepesi ut. 60.) Vilhelm József 16 éves üvegtechnikai tanuló (Nyár-u. 5.) és Galacsek Fanni 13 éves hajadon (Aradi-u. 4.)

Megkínzott gyermek. Sulyos feljelentés érkezett kedden a budapesti rendőrséghez. A feljelentés elpanaszolja, hogy Barabás Sándor a Lujza utca 28-ik számú ház felügyelője és ennek a felesége halálra kínozzák Barabás első feleségétől való 9 éves leányát. A kis Lidit a felje entés szerint szűk, sötét oduban tartják, koplaltatják, ütök-verik. A feljelentés folytán detektívek mentek ki a jelzett házba, ahol a leánykát rejtett állapotban találták. Egy szűk sötét kamarában volt, férgekkel ellepve, testen több verésű eredő sérülés nyomával és teljesen lesóvá nyodva. A meggyötört kis leányt a VIII. ker. kapitányságra vitték, ahol a rendőrorvos megvizsgálva megállapította, hogy táplálkozása hiányos, teljesen elhanyagolt és élete az adott viszonyok közt nincs biztonságban. A leánykat állami gyermekmenhelyen helyezték el. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Megszökött káplár. Székesfehérvárról jött az értesítés, hogy a 12. ulánus ezredből megszökött Bradvarovic Milán káplár. A rendőrség nyomozza.

Lopás a fürdőben. Mátyás József asztalosságod 160 koronát érő aranyóráját ellopták a budapesti Klauzál utcai fürdőben

Közgazdaság.

Terményfőzsde.

Schvarcz E debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1905. augusztus 22.

Készáru 5-10 olcsóbb, határidők ingadozóok.

1905. októberi buza	15.90.-92
1906. áprilisi buza	16.42.-44
októberi roza	12.90.-92
1905. áprilisi roza	13.40.-42
októberi zab	12.24.-26
1905. áprilisi zab	—
1906. májusi tengeri	13.38.-40
1905. júliusi	16.70.-80
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1905 augusztusi repce	24.20.-40

REGÉNY-CSARNOK

A muszka.

Apróságok 1848-9-ből.

Irta: **Novák M.**

Nem sokára kisült a féreéetés, a muszka megkapta, amit akart, a bíró sem bojtotta a dolgot, hanem a keresztet, azt elkérte, nagy apamtól, hogy neki is mint nyakas reformátusnak legyen valami muszka csilapítója. És ezután megelégedve látta, hogy csakugyan ő maga is mindig leveszi a muszka a sapkáját és mindig jamborabban viseli magát. Mert a buta népnek fogalma sem volt arról, hogy más szertartásu ke-

resztyének is vannak. Reformátusokról pedig bizonyítványt soha hirt sem hallott az olajon nőtt jámbor muszka.

Az eddigiekből is kitűnik, hogy bizony nem valami irigylésre méltó állapot volt 1849 ben községi jegyzőnek lenni a havi utak mentén.

Hogy nagyobb kellemetlensége nem volt nagy apámnak, azt annak köszönheti hogy míg egy részről mint jegyzőre és tolmácsra is szükségünk volt, másrészről pedig, hogy mindig főbb tisztet voltak szálva nálunk és akk mint általában tudva van, a körülményekhez képest elég udvariasak voltak a magyarral szemben, katonával, csi vilvel egy képpen.

A sok lótas-futás mégis, igen terhes volt. Vagy egy, vagy más baj mindig volt. A nép és a közkatonák nem érezték egymás, jöttek panasza. A tisztnek is kellett mindig valami. Vegül nagy anyám a padlason vettett neki ágyat, hogy kissé pihenjen. A padra járó régi falusi szokas szerint a konyhából nyílt.

Alighogy lefeküdt nagy apám, megint jön egy hosszú köpönyeges muszka baka, keresi a „pán szótart”. Nincs itthon monda nagy anyam a padra járó mellett téstát nyujtván az ebédhez.

De ő látta, hogy bejött! Felelte a hosszú köpönyeges. És menni akart föl a padásra. Nagy anyam is kijött erre a békesség tüésből, balkézrel megfogván a hosszú köpönyegot, annál fogva lerantja a muszkat a lép csiől, jobb kézzel meg csihi-puhi a laska nyujtóval, végig huz vagy harmat a köpönyeg háján, hogy csak úgy puffant.

Méregbe jön erre a muszka, kikapja az oldalán függő fegyvert! Harsányi Annának sem kellett több. Nem hiába, hogy nagy-ida születésű volt, a hol valamikor még a cigányok is intézkedtek, hát még egy magyar asszony, mikor a saját hazában van, a hol meg a gazdának sem mindig szabad parancsolgatni!

Felkapja a gyuró tábláról tehát a nagy téstta vágó kést, neki a muszka melének, és kiált: „Tésszd el a kardot, mindjárt el vágom a nyakad, mint egy csirkének!”

Dohogva ment ki szégyen szemmel a katoná, foga közt mormogva: „Átöztöt magyar, még az asszonya is majd meg késeli az embert.” Hát bizony jámbor muszik nem olyan nép terem a Karpá okon belül, mint azon kívül. Vegre mégis tovább mozdult a muszka sereg Harkály aiól. Heteken keresztül nem mentek csak titokban, ha épen szabad volt a falu az egymast felváltó csapatoktól, mentek tiszta ruhát váltani.

Mert ez a tiszta ing nagy kincs a hadjáratban a katonának. Nagy apámék is elrejtették a fehér ruhát egy nagy fekete ősi mennyasszonyi áda volt a raktár. A sok hely meg a trágya domb. Jukat ástak bele. Körül rakták száraz szalmával és a tetejére azután szálas trágyát, szalmát raktak. Tehát a muszka favozóban volt.

Ekkor jön haza a gulyás lelkendezve a mezőről, hogy vagy 60 drb. marhát elhajtottak a kozákok.

Mert míg a muszka a környéken volt, a szarvasmarhát, lovat, bent a Taktának beláthatlan mocsarai között őrizték. Jó helyen volt az ott eddig mert oda bizony nem merészkedett be menni idegen ember. Egy részről az ismeretlen ingoványok elnyelték volna lovasától együtt a nagyobb csapatot, egy-két emberrel meg elbántak volna a jó fokosokkal és ólmos botokkal fegyverzett nyáj-őrök. Mert a szolgás bajtársokon kívül, 10-12 ember felváltva járt ki a jószághoz, részint fejni, részint pedig vigyázni is. Nagy apámnak is jó két fejős tehene legelt a rét közt. Most annak a hírére hogy a muszka már elment kijebb jöttek a marhával a pásatorok a rétszéibe.

[Folytatjuk.]

A szerkesztésért ideigl. felelnek a laptulajdonosok.

Iskolás fiuk és lányok

részére ajánlunk

Fehérneműeket

Paplanok

Matrácok

Flanell takarók

Zsebkendők, Nyakkendők

óriási választékban

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Eladó házhelyek.

A Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreczeni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovassági lak-tanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piacz-u. 44. sz. alatt.

Debreczen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

Csak néhány hétig tartó nagy árleszállítást

rendezünk a nyári idényből visszamaradt szerb vásznak, kartonok, batisztok, zefírek, delinekből s fekete és színes gyapjú szövetekből.

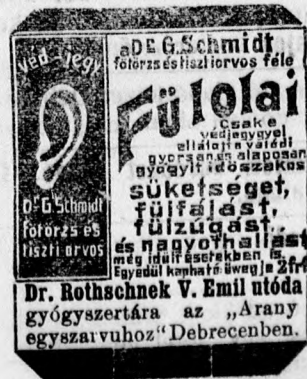
Ezen cikkek közül óriási mennyiségű maradék

fél áron kapható.

Színes napernyők beszerzési gyári árban tavalyi darabok fél árban

Szabó Lajos fiai cégénél

1 m. divatos bluz-selyem 40 kr., 1 db. jó minőségű zefir házi bluz 85 kr. és 1 frt., 1 m. mintázott francia batiszt 35 kr.

Apró hirdetések.

20 szög 40 fillér, azontúl minden szög 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szög 4 fillér. — Vidéki tudakozásná tessék válaszbélyeget csatolni.

Melyik fiatal ember volna hajlandó állandó levelezésbe lépni egy vigkedélyű úri vagyonos 16 éves leánnyal, kivel szabad óráit együtt is tölthetné. Levelek a kiadóba kéretnek „Muczus” jelige alatt.

„Muczus” jeligének több levelei vannak a kiadóba.

Egy kg. pergetett kristály méz 60 kr. Kereskedőknek, mézeskalácskészítőknek engedmény. Kontsek Géza Debreczen, Kosuth-utca.

Szemüvegek és orr csipetők Fischer Jakab szakértő látszerésznel Piac u. 23. sz. kaphatók. Távcsovek és lencsovek, kiprobált aneroide légsulymérők (időjelzők) nagy választékban.

Két darab dán dogn kutya eladó Késes-u. 7. sz. alatt.

Bolthelyiség minden órában legforgalmasabb helyen kiadó Csapó u. 56.

Csemege szállít 1 frt 10 krért 5 kg-os posta csomagokban és helyben házhoz szállít Darvas Miksa csemege szállító kiviteli üzlete Debreczen. Telefon 294.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Ugyes, tiszességes üzletszerzők magas jutalekkel felvételnek az Első Leányk házasítási Egylet debreczeni főügynökségénél. Iroda, Bankudvar.

Kórkert Gusztávné vizsgázott massause. Elvállal orvosi rendelésre hidegvizledörzsöléseket és masszírozást Debreczen, Darabos-utca 58.

Vajat, ludzsirt teljesen pótol főzéshez, sütéshez kitűnő, szagtalan, szapora, kellemes, egészséges orthodox כשר (kóser) kókusz-zsírom. Postadoboz (elegysúly 5 kilogramm) finom kor. 5.50, legfinomabb kor. 6. Klein Sándor, Tolcsva.

Tüdő- és nyakbetegek, asthma- és gégebajosok! A ki-tüdő- és gégebajától, még a legdültebbeket is, a ki asthmájától, ha még olyan régi és gyógyíthatatlannak látszik, egyszersmindenkorra meg akar szabadulni írjon e címre: **A. Wolffsky Berlin N. Weissenburgerstrasse 72.** A köszönetnyilvánítások ezre garantált nyújtanak módja nagy gyógyerejének. Körülrás ingyen.

Két szoba, konyhából álló lakás, közel a piacához október 1-re kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Eladó borok. Nagyobb mennyiségű 1903. évi termésű ménes fehér rizling és bakator fajú szőlőkből összeszűretelve, úgy hordónként, valamint 50 literen felüli mennyiségekben is magán fogyasztóknak, 10 hektoliter 1904. évi veres bor kitűnő minőségű jutányos árak mellett **Szekelyhídon Kovács Lajos** bortermelőnél.

Legelő elsőrendű kiadó közel Debreczenhez. Czim a kiadóhivatalban megtudható.

Házilag készített borecset eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Fűszerkereskedő segéd állást keres. Czim a kiadóban.

300 korona óvadékkal biztos és állandó állást keres egy intelligens fiatalember. Czime a kiadóhivatalban.

Két szép, márványlapos éjjeli szekrény megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

Vaskereskedő segéd a ki vasszakmában teljesen képzett, esetleg fűszert is érti, vidéki kisebb városokban szervirozott, azonnal állomást nyerhet Slachta János kereskedésében H.-Nánáson. Itt egy tanuló is felvétetik.

A Hollandi gyomorcsseppek

a legkitűnőbb háriszer minden-nemű gyomorfájásnál, gyomorgörccsnel, emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve minden üvegehez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek, vagy akik **tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak**, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „Hollandi csepp” ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
DEBRECZEN, városházzal szemben.

KORYTNICZAI ÁSVÁNYVIZ

kiválóan elismert gyógyvíz, gyomor, bél- és aranyeres bántalmak ellen, máj- és lépárganatoknál, sárgaság, székrekedés, epekövek és húgysavas diathesis ellen.

Kapható: fürdőigazgatóság által Korytniczán, Édeskút L., Budapest, Makoviczky Péter Liptó-Rózsahegyen, valamint az összes gyógyszertárakban. Saison május 15 től. — Ujjonnan épült, a legmodernebb igényeknek megfelelően berendezve.

VIZGYOGYINTÉZET

Reformált pensiorendszertünkkel különös figyelembe ajánljuk. Az étkezés étlap szerint, bármely órában minden fürdővendégnek külön szolgáltatnak ki.

Pensioárak: május 15-től július 1-ig, szept. 1-től október 1-ig, egy személy 6 korona, két személy 11 kor., három személy 15 korona, július 1-től augusztus végéig egy személy 8 kor., két személy 15 kor., három személy 20 kor. Ezen árakban a gyógyhely- és zeneilették is bennfoglaltatik. Bővebb felvilágosítást nyújt dr. Ormay József kor. tanácsos, fürdőorvos, valamint a fürdőigazgatóság Korytniczán

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék **K. Impér „Répáti”** **Magyarország giesshüblije!** **Ize és gyógyhatása páratlan.**

Gyógyjavallat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és béibajok, a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

	1 lt. „Répáti” gyó. viz üveggel együtt	32 fillér.	
	üvegeket visszavesszük:	12 „	
	1/2 lt. „Répáti” gyó. viz üveggel együtt	23 fillér.	
	üvegeket visszavesszük:	7 „	

Főraktár Debreczen és vidékére:

Weisz Andor, Csapó-u. 1.
Telefon 332.

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljeseen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, VAGYBÉNYA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

1 drb. Bazilika-sors-jegy	1 drb. Magy. vör. ker. sorsjegy	3 drb. Erzs ébet kir. sorsjegy
------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------

Kapható 36 havi törlesztésre havi 3 k. 70 filléres részletfizetésre.

Huzás szeptember és november hó 1-én.

Főnyeremény összege 70.000 korona.

Az első és második részlet beküldése ellenében megküldjük a örvényszerűen kiállított részlet-ívet, melynek birtokában a vevő az egyedüli játékjogot élvez. Tisztelt vevőinknek 2 részlet beküldése után 1 részletet ingyen nyugtáznak, húzás után pedig megküldjük a hiteles sorsolási tudósítót.

Guttman Lajos és fia
bank- és váltóháza

BUDAPEST, V. Dorottya-utca 11. szám.

Osztálysorsjegyek eladásával foglalkozó valamint részletfizetésben jártas ügynökök fényes jövedelemre tehetnek szert.

A nyári idényből

visszamaradt áruk

leszállított árban

árusíttatnak el.

Szerb vászon mtr 14 kr. Kartonok 20 krtól. Batiztok, Zepfirek. Delinek stb. Dus választékban Női esernyők 110-től. Fegyházban kötött férfi, női és gyermek harisnyák és sok fel nem sorolt áruk

OLCSÓ ÁRBAN

árusíttatnak el.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza palota.